Analyse programma Bestuur en Dienstverlening

Meetbare doelen en resultaten

Het programma Bestuur en Dienstverlening kent 2 ambities met daaronder respectievelijk 7 en 3 doelen. Daaronder hangen in totaal 35 activiteiten.
Het wordt in de tekst meestal niet aangegeven wanneer een doel als 'gerealiseerd' wordt beschouwd of welk resultaat men nastreeft met activiteiten. Slechts bij sommige doelen en activiteiten blijkt het enigszins uit de tekst. Zo is voorstelbaar dat de activiteit 'we verbeteren de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming' bijdraagt aan democratische en zorgvuldige besluiten. Hetzelfde geldt voor de activiteit 'organiseren van verkiezingen' bij het doel 'de Nijmegenaar kan gebruik maken van diens democratische rechten'. Ook over de activiteiten vanuit de Visie op dienstverlening wordt duidelijk gerapporteerd en dit wordt gerelateerd aan de visie. Dat versterkt de gewenste samenhang tussen beleid en doelenboom en is dus positief.

Leesbaar en toegankelijk

Over het algemeen ontbreekt de samenhang tussen teksten. Het lijkt alsof er bij het opstellen weinig afstemming heeft plaatsgevonden. Sommige activiteiten staan er (meermaals) dubbel in. Dat geldt bijvoorbeeld voor 'verbeteren van de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming' en acties op het gebied van AI. Ook het verbeteren van de communicatie komt op een aantal plekken in vrijwel identieke bewoordingen terug. Er zit dus veel herhaling in de teksten.
De teksten en activiteiten onder doel 1.6 ('ons werk is toekomstgericht en er wordt geleerd van het handelen om prestaties te verbeteren') zijn lang en met regelmaat vaag.
Sommige teksten hebben een zeer hoog detailniveau 'aanpassing van de telformulieren bij verkiezingen', andere blijven zeer abstract 'we hebben generieke procesgerichte activiteiten gedefinieerd' onder 'verbetering informatiehuishouding'. Er lijkt daarover geen algemene afspraak te zijn gemaakt.
Het gebruik van jargon is in vergelijking met de vorige begroting afgenomen.

Aansluiting bij vorige begroting

Ambities en doelen zijn hetzelfde gebleven. De activiteiten zijn over het algemeen gewijzigd en meestal concreter dan in de vorige begroting. Sommige voornemens komen ongewijzigd terug, bijvoorbeeld de taaltool voor medewerkers.

Verwerking van coalitieakkoord en aansluiting bij andere beleidsdocumenten

Er heeft een financiële verwerking plaatsgevonden, in de zin dat de bedragen uit het coalitie akkoord een plek in de begroting hebben gevonden. Hoe deze middelen worden benut, wordt over het algemeen niet omschreven. Het is voorstelbaar dat de raad concreter wil weten hoe men deze forse bedragen gaat besteden in 2027, bij welke van de 35 activiteiten deze bedragen erbij komen en wat de beoogde resultaten ervan zijn.
Dat geldt bijvoorbeeld voor:

- Mobile Device Management (structureel € 632.000 per jaar),
- Digitale transformatie (€ 500.000 in 2027 en € 800.000 structureel),
- Digitalisering MS365 (€ 343.000 per jaar structureel),
- EU lobby (€ 100.000 per jaar structureel)

Het geldt ook voor het bedrag van € 2.000.000 structureel per jaar voor organisatieontwikkeling. Hiernaar wordt niet verwezen bij de lange tekst over de activiteit 'we houden onze organisatie toekomstbestendig op basis van vastgestelde kaders op leiderschap en sturing'.

Op de activiteit 'we verbeteren de gemeentelijke klachtprocedure en versterken de regierol', mag de raad meer en concretere tekst verwachten dan de ene zin die er nu staat. De gemeenteraad stelt hier in 2027 € 650.000 extra voor beschikbaar en structureel € 585.000 per jaar. Er zou inmiddels zicht moeten zijn op de wijze van besteding van deze middelen.

Inzicht in bezuinigingen en bezuinigingsopties (doelen nader geduid)

Net zoals in 'Doelen nader geduid begroting 2026' hebben de budgetten onder de doelen nauwelijks een relatie met de activiteiten die worden voorgenomen. Onderstaande tekst is daarom ontleend aan de tekst uit de analyse van vorig jaar.

Enkele voorbeelden:
Bij de budgetten onder doel 1.2 (Nijmegenaren worden betrokken bij het werk aan onze stad) vinden we representatie uitgaven. Op basis van de tekst in de begroting zou je hier participatiekosten verwachten, waarop immers te bezuinigen valt. Die staan hier echter niet.
Bij doel 1.3 (slagvaardig en zorgvuldig werken en volledig afhandelen) treffen we alle overhead van de organisatie aan.

Bij doel 1.4 (ethisch handelen) staat weer het bedrag voor de nationale ombudsman vermeld. Dat is bijzonder, aangezien de gemeente Nijmegen sinds 1 januari 2025 een eigen ombudsman heeft en niet meer zou moeten betalen aan de nationale ombudsman. Het bedrag van de NO is immers overgeheveld naar de gemeentelijke ombudsman.

Doel 1.6 is in de begroting het doel met het grootste aantal activiteiten. Dit zijn niet alleen veel, maar ook inhoudelijk veelomvattende activiteiten. In de bijlage lezen we echter 'deze doelstelling kent geen eigen budget'.
Hetzelfde geldt voor doel 1.7, ook dit doel kent geen budget. Dat is vreemd gezien alle activiteiten die er op het gebied van informatiehuishouding en Wet Open Overheid plaatsvinden. Waar zijn de budgetten voor deze activiteiten dan te vinden?

Conclusies

- Voor zover er onder ambitie 1 bezuinigingsopties worden gegeven, zijn die beperkt en verschillen die niet wezenlijk van de opties van voorgaande jaren (de Brug, de nieuwjaarsreceptie, de Vierdaagse). Bij iedere optie worden de nadelen groot geacht en nadrukkelijk vermeld.
- Er is geen koppeling is tussen de doelen en activiteiten onder ambitie 1 van het programma en de budgetten die daar staan;
- Voor ambitie 2 is het beeld positief. De mogelijkheden en onmogelijkheden worden feitelijk, goed gemotiveerd en zonder dramatiek omschreven en ook zijn er onderbouwde bedragen vermeld.